

Supported Education in the future: from eye of the needle to «come as you are»

eller

Fra Teori til Praksis

eller

«Put your money where your mouth is»

eller

«Forgive them father, they know not what they do»

LOV-2008-06-20-42: Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven).

- *Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.*
- *Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes.*

---

§ 4. Forbud mot diskriminering

- *Direkte og indirekte diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne er forbudt.*
- *Med direkte diskriminering menes at en handling eller unnlattelse har som formål eller virkning at personer på grunn av nedsatt funksjonsevne blir behandlet dårligere enn andre blir, er blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon. Med indirekte diskriminering menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som fører til at personer på grunn av nedsatt funksjonsevne stilles dårligere enn andre.*

Alle med studiekompetanse har krav på tilrettelegging. Den studiekompetente med nedsatt funksjonsevne og læringsinstitusjonen har en jobb å gjøre **sammen** – uten mellommenn – men med støttespillere

Loven pålegger lærestedet ansvaret:

- **Skole- og utdanningsinstitusjon skal foreta rimelig individuell tilrettelegging av lærested og undervisning for å sikre at elever og studenter med nedsatt funksjonsevne får likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter.**

INTERNATIONAL NORMS AND STANDARDS RELATING TO DISABILITY

- *A legal provision stating the right for everyone to receive education has little significance if no positive measures are taken to ensure that children, youth and adults with different types and levels of disabilities have access to quality education at the primary, secondary and tertiary levels.*
- *It is important that no obstacles - legal, physical or psychological - should exist to hinder the access of disabled persons to education, that special education be provided when necessary, and that education should as far as possible be given in integrated settings.*

Uavhengig nasjonal evaluering:

Haugland, S., Ravneberg, B., Ludvigsen, K., & Lie, S. A., (2012) *Studier Med Støtte. En Evaluering på oppdrag av Arbeids- og velferdsdirektoratet*, Uni Helse & Uni Røkkansenteret.

- Basert på resultatene over er vår anbefaling at Studier med Støtte videreføres og gjøres tilgjengelig for flere brukere.
- Det er mye som tyder på at SMS frigjør ressurser fra andre tjenester, ved at studenter har redusert og til dels avsluttet langvarig oppfølging i helsetjenesten. På bakgrunn av dette virker det rimelig at kostnadene med SMS finansieres som et **spleiselag** (mellom KD, HD og Arbeids- og velferdsdirektoratet), og vi anser som viktig at midlene blir øremerket om tilbudet skal vektlegges i flere etater.
- Erfaringene fra SMS i Norge støtter opp under forskning fra andre land, som tyder på at studenter med psykisk lidelse kan ivareta sin **rett** til utdanning og gjennomføre et ordinært studieløp.

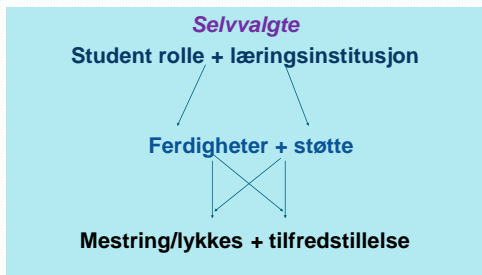

Studie med Støtte hovedprinsipp

7

Utviklingen videre - EU Samarbeid ImpulSE Prosjekt (Supported Education for People with Psychiatric Disabilities) 2013-2015

- Erasmus avdeling for EU's Lifelong Learning Programme.
- Programmet styres av The Educational, Audiovisual and Culture Executive Agency i EU.
- ImpulSE Prosjektet er et samarbeid ("consortium") mellom Norge, Portugal, Tsjekkia og Nederland som varer over en toårsperiode med oppstart høst 2013 og videre fram til-og-med november 2015.

Målsetninger:

- Mål om å utvikle en «toolkit» basert på behov og resurser fra partnerlandene
- Mål om å utvikle et eget Europeisk Nettverk, European Network of Supported Education (ENSED) basert på Europeisk erfaring. Hittil har nyvinninger på dette område kommet hovedsakelig fra USA
- Mål om å utvikle eget website med tidsskrift/newsletter, gratis tilgjengelig fagstoff og utvekslingsforum for all med interesse for/av SMS
- Mål om å Invitere nye medlemmer i naboland og ellers i eget land hvor SMS er enten ønsket eller i gang

---
